

Sygn. akt I CZ 95/11

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa R. O.

przeciwko P. P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 października 2011 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 19 kwietnia 2011 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o
kosztach procesu w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie pozwanego na postanowienie tego Sądu z dnia 10 sierpnia 2010 r., którym została odrzucona jego apelacja od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 23 czerwca 2009 r. Z uzasadnienia wynika, że nie zasługiwały na podzielenie argumenty pozwanego dotyczące tego, że w jego skrzynce na listy nie było wypełnionych przez listonosza zawiadomień o nadejściu przesyłki (awiza). Zapewnienie, że w okresie lipca, sierpnia i września 2010 r. ani on, ani żona nie wyjeżdżali, oznacza jedynie to, że w tym czasie przebywali w miejscu zamieszkania. Wątpliwości budzi twierdzenie o codziennym sprawdzaniu zawartości skrzynki na listy i terminowym odbieraniu korespondencji, skoro obie przedłożone kserokopie kopert poleconych przesyłek listowych odebrane były po podwójnym awizowaniu. Wskazuje natomiast na to, że doręczyciele zostawiali zawiadomienia o nadejściu przesyłek i możliwości ich odebrania, a przynajmniej tak było w przypadkach dotyczących przedłożonych kserokopii kopert. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że inaczej postąpili w przypadku przesyłki zawierającej zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej i wezwanie do usunięcia braków apelacji. Nie zasługiwało na podzielenie twierdzenie pozwanego, że nieodebranie tej przesyłki było przez niego niezawinione, jak też nie było jego winy w złożeniu zażalenia po upływie przepisane go terminu.

Pozwany w zażaleniu domagał się uchylenia postanowienia przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, zarzucając że jest ono konsekwencją naruszenia art. 169 § 2 k.p.c. przez przyjęcie, że był obciążony obowiązkiem udowodnienia braku winy. Ocena przedstawionych przez niego dowodów dokonana została z naruszeniem zasad przewidzianych w art. 233 § 1 k.p.c. oraz logiki. Nie ma możliwości udowodnienia nieotrzymania przesyłki, a na uprawdopodobnienie tego wskazują przedstawione dowody, które w zestawieniu z brakiem celu i interesu w nieodbieraniu jej, potwierdzają jego stanowisko. Ponadto zarzucił, że sentencja postanowienia nie zawiera rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia, co świadczy o nierozpoznaniu istoty wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne. Zaskarżone postanowienie nie zawiera rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 10 sierpnia 2010 r. Podkreślić należy, że Sąd Najwyższy, rozpoznając poprzednio sprawę na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 13 września 2010 r. rozpoznał także, na wniosek żalącego się, niezaskarżalne postanowienie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 10 sierpnia 2010 r. i postanowieniem z dnia 16 grudnia 2010 r. uchylił postanowienie w przedmiocie odrzucenia zażalenia oraz przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Wskazane zostało w motywach tego orzeczenia, że podjęcie decyzji co odrzuceniu zażalenia wymagało, w ramach rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu, rozważenia okoliczności przytoczonych przez pozwanego, celem dokonania oceny, czy uprawdopodobniają one wysunięte twierdzenie o braku zawinienia w złożeniu zażalenia z opóźnieniem.

Skutkiem postanowienia oddalającego wniosek o przywrócenie terminu do podjęcia czynności procesowej jest jej bezskuteczność, która w odniesieniu do środków odwoławczych powoduje konieczność ich odrzucenia. Wymienione postanowienie nie podlega zaskarżeniu, a przyczyny, które przyjęte zostały za podstawę jego podjęcia mogą być przedmiotem kontroli instancyjnej, w razie złożenia w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu środka odwoławczego, wniosku o rozpoznanie, na podstawie art. 380 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., również tego postanowienia. Z uwagi na to sąd rozpoznający to niezaskarżalne postanowienie nie wydaje żadnego orzeczenia w odniesieniu do niego, odnosząc się jedynie do zaskarżonego postanowienia. Wskazuje to jednak na nietrafność orzeczenia odmawiającego przywrócenia terminu, wymagającą ponownego rozpoznania wniosku. W wypadku stwierdzenia, że nie doszło do właściwego rozważenia przyczyn wskazanych we wniosku o przywrócenie terminu zajdzie konieczność uchylecia postanowienia w przedmiocie odrzucenia środka odwoławczego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Rzeczą sądu, któremu sprawa została przekazana jest ponowne rozpoznanie wniosku o przywrócenie terminu i wydanie orzeczenia odnoszącego się do żądania strony

w tym przedmiocie, a jeśli wniosek zostanie oddalony, także postanowienia o odrzuceniu złożonego środka odwoławczego. Takie znaczenie miało opisane postanowienie Sądu Najwyższego. Brak orzeczenia w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu uniemożliwia kontrolę instancyjną prawidłowości odrzucenia zażalenia.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Zachowały aktualność wskazania zawarte w uzasadnieniu postanowienia z dnia 16 grudnia 2010 r., co do zakresu kognicji Sądu rozpoznającego ponownie wniosek pozwanego. Dodatkowo godzi się podkreślić, że pozwany zmierza do uprawdopodobnienia okoliczności o charakterze negatywnym, co łączy się z powinnością Sądu wnikliwego rozważenia przytoczonych argumentów i złożonych dowodów, wobec trudności tego rodzaju ciężaru uprawdopodobnienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawione zostało, na podstawie art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., orzeczeniu wydanemu w następstwie ponownego rozpoznania sprawy w opisanym zakresie.